

IFRS pro pojistné smlouvy, fáze II **Aktuální stav**

Aktuárský seminář, 25. listopadu 2011

Program

- **Shrnutí nejdůležitějších změn**
- **Charakteristiky modelu ocenění**
- **Prezentace výsledků**

Literatura

- **Taking stock, As at 31 October 2011, A high level overview of the progress on the insurance contracts project IASB**
- **IASB Staff Paper, Effect of board redeliberations on ED Insurance Contracts, October 2011**
- **<http://www.ifrs.org/Current+Projects/IASB+Projects/Insurance+Contracts/Insurance+Contracts.htm>**

Nejdůležitější změny (1)

Téma	Současný stav
Rozsah platnosti	Shodný s ověřovacím konceptem, kromě: <ul style="list-style-type: none">- Servisních smluv s pevným poplatkem - ne;- Smluv o finančních garancích - ano;- Smluv s nezaručeným podílem na zisku (DPF) - diskutuje se;
Oddělené účtování	Diskutuje se Povinnost odděleného účtování některých typů smluv dle kriteria existence samostatného závazku plnění („Separate Performance Obligation“) s dopadem na některé: <ul style="list-style-type: none">- Smlouvy IŽP;- Servisní složky pojistných smluv;
Okamžik vykázání	Ověřovací koncept: pojistitel je vázán podmínkami smlouvy nebo je poprvé vystaven riziku, podle toho co nastane dříve; Nyní: pojistitel je poprvé vystaven riziku, dříve pouze ztrátové smlouvy;

Nejdůležitější změny (2)

Téma	Současný stav
Hranice smlouvy	Riziko (které má pojistitel možnost plně zohlednit v novém pojistném) se může posuzovat na úrovni portfolia
Peněžní toky	Definice peněžních toků, zohledněných při ocenění závazku: <ul style="list-style-type: none">- Přímo související s vypořádáním závazku;- Přiřaditelné aktivitám souvisejícím s vypořádáním závazku;- Náklady, které lze uplatnit vůči pojistníkovi dle smlouvy; Rovněž více informací o peněžních tocích, které se do ocenění závazku zahrnovat nemají Jiná definice pořizovacích nákladů pro účel ocenění závazků
Diskontování	„The board will not provide any practical expedient for determining the discount rate.“
Riziková marže	Zrušeno omezení ohledně možných metod pro její stanovení

Nejdůležitější změny (3)

Téma	Současný stav
Zbytková marže	Diskutuje se Zbytková marže se má nově přepočítat při každém následném ocenění, dříve, podle ověřovacího konceptu, měla být uzamčena při sjednání a následně rozpouštěna;
Nezaručené podíly na zisku	Diskutuje se, dosud pouze malé změny
Model pro krátké smlouvy	Diskutuje se
Zajištění	Diskutuje se, malé změny
Prezentace	Diskutuje se, malé změny
Zveřejňování informací	Diskutuje se
Přechod na IFRS	Bude se diskutovat

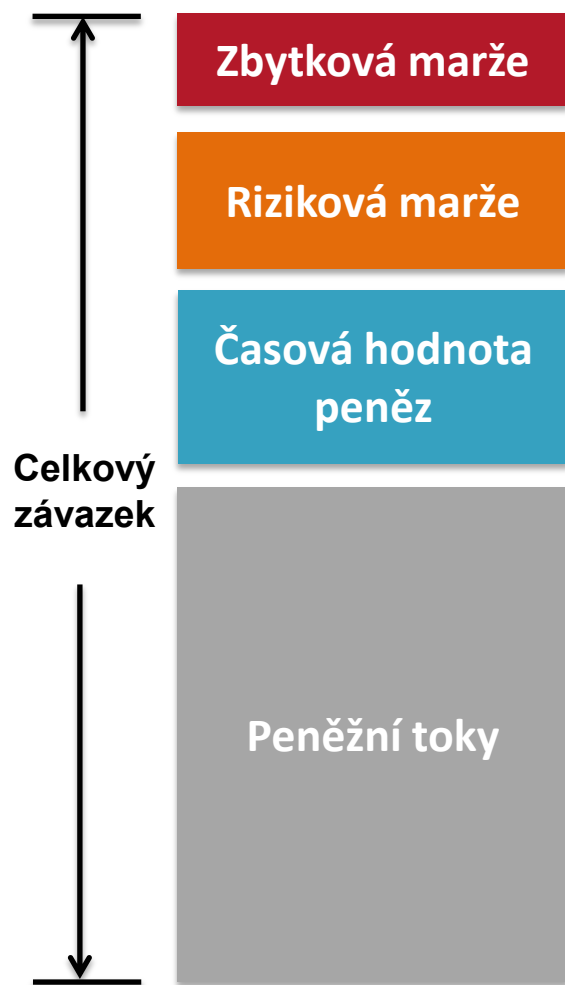

Kde se tedy nacházíme (1)

- Zisk ze smlouvy, který je vykazován po dobu jejího trvání
- Ocenění nejistoty budoucích peněžních toků
- Přepočítání budoucích peněžních toků na jejich současnou hodnotu
- Očekávaná hodnota budoucích plnění s nimi souvisejících nákladů, snižena o očekávanou hodnotu budoucího pojistného
- Musí odpovídat současným odhadům

Kde se tedy nacházíme (2)

Souhrn nejvýznamnějších vlastností

- Zákaz zisku při sjednání
- Prospektivní výpočet s použitím periodicky aktualizovaných předpokladů
- Explicitní a nezávisle stanovená riziková marže, periodicky aktualizovaná dle vývoje rizika
- Úprava o časovou hodnotu peněz způsobem, který zohledňuje charakteristiky závazku
- Očekávaná hodnota, zohledňující veškeré relevantní informace
- Zahrnuje přímé náklady vynaložené na získání portfolia smluv

A co je ještě před námi

■ Přechod na IFRS

■ Zveřejňování informací

■ Presentace výsledků

■ Zajištění

IASB vs. FASB

■ Zbytková marže

■ Oddělené účtování

Solventnost II

■ Model pro krátké smlouvy

■ Diskontování

Revize nebo nové vydání Ověřovacího konceptu?

Peněžní toky (1)

Zbytková marže	Ověřovací koncept	Současné návrhy
Riziková marže	Vypořádací peněžní toky	
Časová hodnota peněz	Očekávaná současná hodnota peněžních toků, vzniklých v souvislosti s vypořádáním závazku, při zohlednění všech relevantních informací	<ul style="list-style-type: none">✓ Nadále se předpokládá použití očekávané hodnoty+ Není nutná identifikace a kvantifikace všech scénářů+ Nová specifikace nákladových položek zahrnutých do ocenění
Peněžní toky	Požizovací náklady	
	Přímé pořizovací náklady, které jsou přírůstkové na úrovni smlouvy („incremental at contract level“)	<ul style="list-style-type: none">● Veškeré přímé náklady vzniklé v souvislosti se získáním portfolia smluv

Peněžní toky (2)

Zbytková marže	Ověřovací koncept	Současné návrhy
Riziková marže	Okamžik vykázání	
Časová hodnota peněz	Kdy je pojistitel vázán podmínkami smlouvy nebo je poprvé vystaven riziku, podle toho, co nastane dříve	<ul style="list-style-type: none">• Kdy je pojistitel poprvé vystaven riziku• Závazek ze ztrátové smlouvy se ovšem musí vykázat dříve
Peněžní toky	Hranice smlouvy	
	Smlouva končí v okamžiku: <ul style="list-style-type: none">- Od kterého již pojistitel není povinen plnit ; nebo- Kdy může plně zohlednit v pojistném individuální riziko držitele smlouvy	<ul style="list-style-type: none">+ Riziko se může posuzovat na úrovni portfolia smluv

Peněžní toky pro ocenění závazku

Součást ocenění

Pojistné

Pojistná plnění a související náklady včetně nákladů na nepeněžitá plnění

Peněžní toky z opcí a garancí

Přímé pořizovací náklady

Administrativní náklady (inkasní náklady, náklady se správou smluv, následné provize, apod.)

Transakční daně

Regresy

Nezaručené podíly na zisku

Není součástí ocenění

Investiční výnos

Zajistné a zajistné plnění

Nepřímé pořizovací náklady (software, provoz, údržba, amortizace, školení agentů, nájemné, energie, reklama)

Mimořádné náklady („abnormal amount of wasted labor or resources“)

Správní režie

Peněžní toky související se složkami smluv o kterých je účtováno odděleně

Peněžní toky z budoucích smluv¹

¹ Ocenění ovšem nemá probíhat na turn-off bázi

Časová hodnota peněz

	Ověřovací koncept	Současné návrhy
Zbytková marže		
Riziková marže		
Časová hodnota peněz	<p>Upravuje peněžní toky o časovou hodnotu peněz, přičemž zohledňuje pouze charakteristiky závazku</p> <p>Aktualizovaný současný odhad</p> <p>Jsou-li peněžní toky ze závazků nezávislé na peněžních tocích z aktiv, neobsahuje žádné nebo jen zanedbatelné kreditní riziko a je upraven o nelikviditu</p> <p>Jinak se tato závislost zohlední, nejlépe replikačním portfoliem</p>	<p>✓ Potvrzen koncept zohlednění časové hodnoty peněz</p> <p>✓ Nebude předepsána konkrétní metoda („The board will not provide any practical expedient for determining the discount rate.“)</p> <p>+ „Top Down“ a „Bottom Up“ přístup pro odstranění komponent, které nejsou relevantní pro závazek</p>
Peněžní toky		

Diskontní sazba - „Top Down“ přístup

Výnos portfolia aktiv nebo referenčního portfolia aktiv

- Úprava Typu 1
Časování	Úprava peněžních toků ze zvoleného portfolia aktiv (vlastní nebo referenční) za účelem sladění s časováním peněžních toků ze závazků
- Úprava Typu 2
Spread	Úprava o rizika zohledněná v ocenění portfolia aktiv, která ovšem nejsou relevantní pro závazky - Očekávané ztráty ze selhání protistrany- Prémie za riziko selhání protistrany- Prémie za nelikviditu a ostatní relevantní položky
- Úprava Typu 3
Likvidita	Úprava pro rozdíly mezi likviditní charakteristikou portfolia aktiv a závazků

= Výnos pro diskontování závazků

Riziková marže (1)

	Ověřovací koncept	Současné návrhy
Zbytková marže		
Riziková marže	Význam Maximální částka, kterou by pojistitel racionálně zaplatil , aby se zbavil rizika, že reálné peněžní toky překročí jejich odhady	<ul style="list-style-type: none">● Kompensace, kterou pojistitel požaduje za to, že nese riziko toho, že reálné peněžní toky překročí jejich odhady
Časová hodnota peněz		
Peněžní toky	Interpretace Explicitní odhad vlivu nejistoty na realizaci budoucích peněžních toků	<ul style="list-style-type: none">✓ Nadále se předpokládá nutnost použití explicitního odhadu
	Metody stanovení Pouze tři předdefinované metody	<ul style="list-style-type: none">● Není žádné omezení, pokud metoda vede k výsledku jež naplňuje smysl rizikové marže

Riziková marže (2)

	Ověřovací koncept	Současné návrhy
Zbytková marže	Zveřejňování informací	
Riziková marže	Povinné zveřejnění metod a vstupů použitých pro stanovení odhadů, tj. také hladiny významnosti	<ul style="list-style-type: none">✓ Nadále se požaduje zveřejnění hladiny významnosti✓ Stejná pravidla zveřejňování, která platí pro jakékoli jiné odhady (povinnost zveřejňování použitých metod a vstupů použitých pro daný odhad)+ Nově požadavek na vyčíslení a zveřejnění vlivu změny metody
Časová hodnota peněz		
Peněžní toky		
	Diskutuje se	
	Zda zohlednit efekty diverzifikace	

Zbytková marže (1)

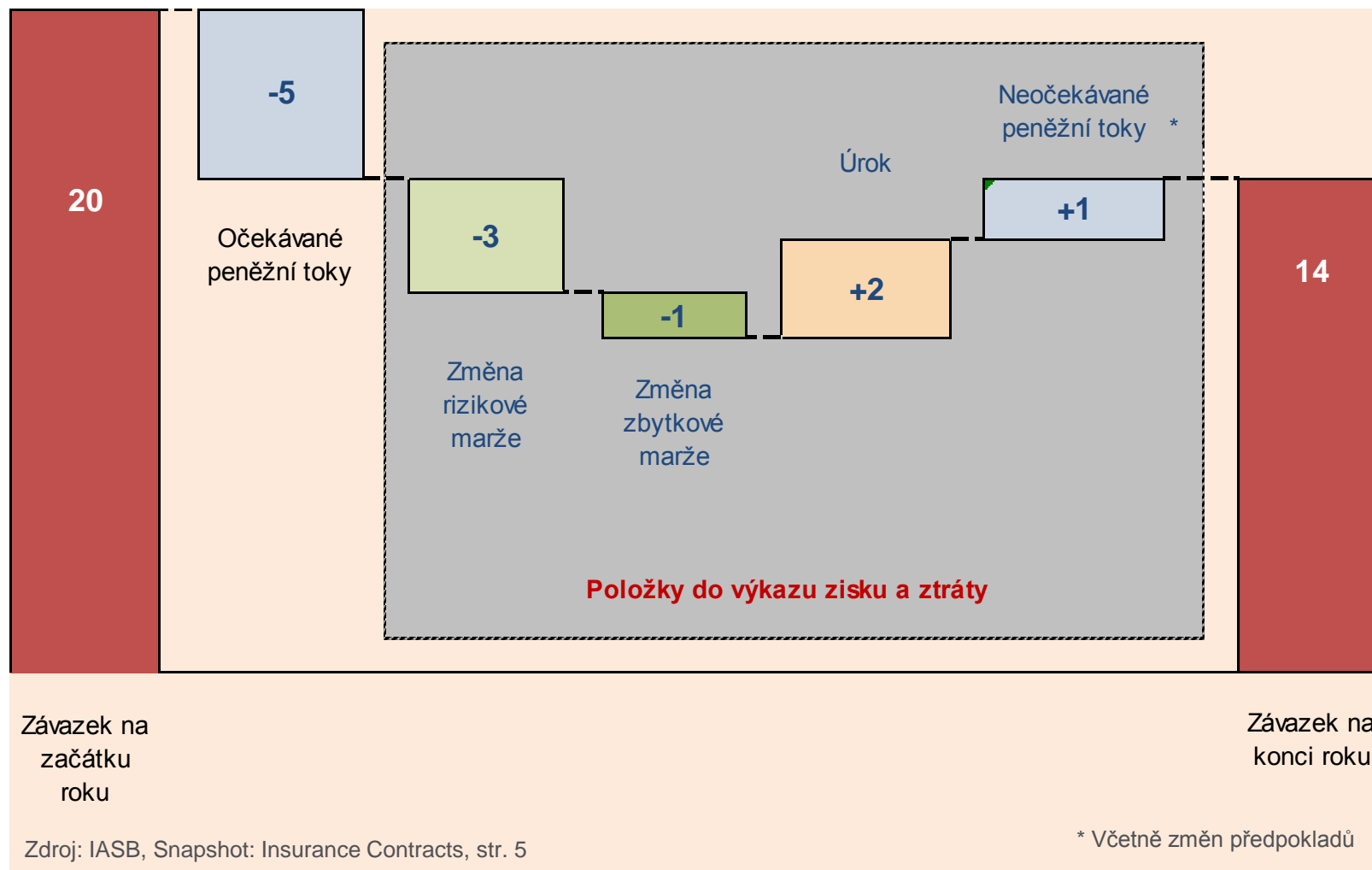
	Ověřovací koncept	Současné návrhy
Zbytková marže	Počáteční ocenění	
Riziková marže	Zbytková marže eliminuje zisk při sjednání	✓ Potvrzen zákaz zisku při sjednání
Časová hodnota peněz	Následné ocenění	
Peněžní toky	Zbytková marže je zamčena při sjednání a dále se nepřepočítává Rozpouští se v průběhu trvání pojistného krytí	<ul style="list-style-type: none">• Periodická aktualizace zbytkové marže podle změn v odhadech peněžních toků, nikoliv při změnách rizikové marže• Rozpouští se v průběhu trvání pojistného krytí, systematicky, úměrně průběhu poskytovaných služeb

Zbytková marže (2)

Zbytková marže	Diskutuje se
Riziková marže	Zda se změny diskontních sazeb účtují do výsledku nebo zda pouze mění zbytkovou marži
Časová hodnota peněz	Jak se postavit k řešení možných „accounting mismatches“
Peněžní toky	Úroveň agregace

Prezentace – změny hodnoty závazku

Prezentace - Výkaz zisků a ztráty

Položka	31/12/XX
Změna rizikové marže	X
Změna zbytkové marže	X
Upisovací marže	X
Rozdíl mezi předpoklady a skutečností	X
Změny v odhadech peněžních toků	X
Upisovací výsledek	X
Výnosy z investic	X
Nárůst rezerv z důvodu úroků	X
Výsledek z investic	X
Zisk před zdaněním	X

Současné návrhy

Struktura výkazu zisku a ztráty

✓ Přidat do výkazu zisků a ztrát informace o pojistném a škodách

Diskutuje se

Zda rozšířit stávající model prezentace o další informace

מודיעין
استعلامات
Information

Příklad – Běžně placené životní pojištění

	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Pojistné	100	100	100	100	100
Škody	(50)	(50)	(50)	(50)	(50)
Přímé pořizovací náklady	(50)	-	-	-	-
Nepřímé pořizovací náklady	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)
Administrativní náklady	(15)	(15)	(15)	(15)	(15)
Zisk před zdaněním	(20)	30	30	30	30

Budoucí náklady	375	260	195	130	65
Budoucí pojistné	(500)	(400)	(300)	(200)	(100)
Riziková marže	50	40	30	20	10
Vypořádací hodnota	(75)	(100)	(75)	(50)	(25)
Zbytková marže	75	60	45	30	15
Závazek	0	(40)	(30)	(20)	(10)

Příklad – Běžně placené životní pojištění

Budoucí náklady	375	260	195	130	65
Budoucí pojistné	(500)	(400)	(300)	(200)	(100)
Riziková marže	50	40	30	20	10
Vypořádací hodnota	(75)	(100)	(75)	(50)	(25)
Zbytková marže	75	60	45	30	15
Závazek	0	(40)	(30)	(20)	(10)

Změna rizikové marže	10	10	10	10	10
Změna zbytkové marže	15	15	15	15	15
Upisovací marže	25	25	25	25	25

Nepřímé pořizovací náklady	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)
Upisovací výsledek	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)

Zisk před zdaněním	20	20	20	20	20
--------------------	----	----	----	----	----

Příklad – Běžně placené životní pojištění

	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Pojistné	100	100	100	100	100
Škody	(50)	(50)	(50)	(50)	(50)
Přímé pořizovací náklady	(50)	-	-	-	-
Nepřímé pořizovací náklady	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)
Administrativní náklady	(15)	(15)	(15)	(15)	(15)
Zisk / Ztráta	(20)	30	30	30	30
Změna rizikové marže	10	10	10	10	10
Změna zbytkové marže	15	15	15	15	15
Upisovací marže	25	25	25	25	25
Nepřímé pořizovací náklady	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)
Upisovací výsledek	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)
Zisk před zdaněním	20	20	20	20	20

Příklad – Běžně placené životní pojištění

	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Pojistné	80	90	90	90	90
Škody	(40)	(45)	(45)	(45)	(45)
Přímé pořizovací náklady	(45)	-	-	-	-
Nepřímé pořizovací náklady	(5)	(4.5)	(4.5)	(4.5)	(4.5)
Administrativní náklady	(15)	(13.5)	(13.5)	(13.5)	(13.5)
Zisk / Ztráta	(25)	27	27	27	27

Y1
100
(50)
(50)
(5)
(15)
(20)

Neočekávané peněžní toky = (5)

Příklad – Běžně placené životní pojištění

	Y2	Y3	Y4	Y5
Pojistné	90	90	90	90
Škody	(45)	(45)	(45)	(45)
Přímé pořizovací náklady	-	-	-	-
Nepřímé pořizovací náklady	(4.5)	(4.5)	(4.5)	(4.5)
Administrativní náklady	(13.5)	(13.5)	(13.5)	(13.5)
Zisk / Ztráta	27	27	27	27

Změny v odhadech = (14)

	Y2	Y3	Y4	Y5
	100	100	100	100
	(50)	(50)	(50)	(50)
	-	-	-	-
	(5)	(5)	(5)	(5)
	(15)	(15)	(15)	(15)
	30	30	30	30

Příklad – Běžně placené životní pojištění

Budoucí náklady	234	175,5	117	58,5
Budoucí pojistné	(360)	(270)	(180)	(90)
Riziková marže	50	36	27	9
Vypořádací hodnota	(90)	(67.5)	(45)	(22.5)
Zbytková marže	75	54	40.5	13.5
Závazek	(36)	(27)	(18)	(9)

Změna rizikové marže	14	9	9	9	9
Změna zbytkové marže	21	13.5	13.5	13.5	13.5
Upisovací marže	35	22.5	22.5	22.5	22.5

Neočekávané peněžní toky	(5)	-	-	-	-
Změny v odhadech	(14)	-	-	-	-
Nepřímé pořizovací náklady	(5)	(4.5)	(4.5)	(4.5)	(4.5)
Upisovací výsledek	(24)	(4.5)	(4.5)	(4.5)	(4.5)

Zisk před zdaněním	11	18	18	18	18
--------------------	----	----	----	----	----

Příklad – Běžně placené životní pojištění

Změna rizikové marže	14	9	9	9	9
Změna zbytkové marže	21	13.5	13.5	13.5	13.5
Upisovací marže	35	22.5	22.5	22.5	22.5
Neočekávané peněžní toky	(5)	-	-	-	-
Změny v odhadech	(14)	-	-	-	-
Nepřímé pořizovací náklady	(5)	(4.5)	(4.5)	(4.5)	(4.5)
Upisovací výsledek	(24)	(4.5)	(4.5)	(4.5)	(4.5)
Nárůst závazku (úrok)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)
Investiční výnos	6	6	6	6	6
Výsledek z investic	1	1	1	1	1
Zisk před zdaněním	12	19	19	19	19

Scope

Issue: Income statement volatility resulting from IFRS 9 requirements and the proposed liability measurement model

Exposure Draft Insurance Contracts

- ▶ An entity shall apply this draft IFRS to:
 - (a) Insurance contracts (including reinsurance contracts) that issues and reinsurance contracts that it holds.
 - (b) Financial instruments that it issues containing discretionary participation feature.
- ▶ This draft IFRS does not address other aspects of accounting by insurers, such as accounting for their financial assets and financial liabilities other than mentioned under point b) above.

Proposed change / Further clarification

- ▶ The proposed accounting standard for insurance contracts will deal with the accounting for insurance contracts from the perspective of the insurer, and not for the assets backing the contracts or for the entities that issue those contracts.
- ▶ The accounting for assets backing insurance contract liabilities does not fall within the scope of this project.

Consequences: The scope of the insurance contracts project will not be extended to assets that back insurance contract liabilities. Assets held to back insurance contract liabilities remain under scope of IFRS 9.

Timing of initial recognition

Issue: Undue difficulties arising from recognition requirement at start of the contract

Exposure Draft Insurance Contracts

- ▶ An insurance contract liability or an insurance contract asset is recognized when an insurer becomes a party to the insurance contract.
- ▶ An insurer becomes a party to the insurance contract at earlier of the following two dates:
 - ▶ When the insurer is bound by the terms of the insurance contract, and
 - ▶ When the insurer is first exposed to the risk under the contract (can no longer withdraw from its obligation or no longer has the right to reassess the risk)

Proposed change / Further clarification

- ▶ An insurance contract liability or an insurance contract asset is recognized when an insurer becomes a party to the insurance contract.
- ▶ An insurer becomes a party to the insurance contract when it is first exposed to the risk under the contract (can no longer withdraw from its obligation or no longer has the right to reassess the risk).
- ▶ The insurer is required to recognize an onerous contract if the management becomes aware of an onerous contract in the pre-coverage period.

Consequences: No need to change accounting systems to recognize insurance contract assets and liabilities before start of the coverage period.

Unbundling of goods and services

Issue: Lack of guidance on criteria for unbundling

Exposure Draft Insurance Contracts

- ▶ If a component of an insurance contract is not closely related to the insurance coverage specified in the contract, an insurer shall unbundle that component.
- ▶ The following are the most common examples of components that are not closely related to the insurance coverage:
 - ▶ an account balance that is credited with an explicit return, which is based on the investment performance of the underlying investments and where the crediting rate passes on to the individual policyholder all investment performance, net of fees and assessments.
 - ▶ An embedded derivative.
 - ▶ Contractual terms relating to goods and services that are not closely related to the insurance coverage but have been combined in a contract with that coverage for reasons that have no commercial substance.

Proposed change / Further clarification

- ▶ An entity should account for a promised good or service as a separate performance obligation if:
 - ▶ the pattern of transfer of the good and service is different from the pattern of transfer of insurance risk in the contract, and
 - ▶ the good or service has a distinct function (i.e. the insurer regularly sells the good or service separately or the customer can use the good or service on its own or together with resources that are readily available to the customer).
- ▶ Once separated the those goods and services would be measured in relevant requirements of IFRS.

Consequences: Unbundling of asset management fees from unit-linked contracts where the basic life insurance cover and asset management fees are unrelated. Such fees will not be considered in measurement of the liability.

Unbundling of investment components

Issue: Lack of guidance on criteria for unbundling

Exposure Draft Insurance Contracts

- ▶ If a component of an insurance contract is not closely related to the insurance coverage specified in the contract, an insurer shall unbundle that component.
- ▶ The following are the most common examples of components that are not closely related to the insurance coverage:
 - ▶ an account balance that is credited with an explicit return, which is based on the investment performance of the underlying investments and where the crediting rate passes on to the individual policyholder all investment performance, net of fees and assessments.
 - ▶ An embedded derivative.
 - ▶ Contractual terms relating to goods and services that are not closely related to the insurance coverage but have been combined in a contract with that coverage for reasons that have no commercial substance.

Proposed change / Further clarification

- ▶ Explicit account balances in insurance contracts, where the value of this account balance does not affect the insurer's insurance risk exposure, should be unbundled. Specifically, an insurer should account for an explicit account balance separately if:
 - ▶ the pattern of exposure to financial risk arising from the account balance is different from the exposure to insurance risk in the contract, and
 - ▶ the account balance has a distinct value (i.e. the insurer regularly issues separately a financial instrument with the same rights and obligations as the explicit account balance or the policyholder can benefit from the account balance on its own)
- ▶ Unbundled account balances should be accounted for in accordance with the relevant requirements for financial instruments in IFRS.

Consequences: Unbundling of insurance contracts such as unit-linked policies with basic life insurance cover, if the life cover is independent of the account balance. No unbundling for unit-linked contracts that are integrated products.

Initial measurement

Issue: Lack of guidance on specific cash flow items to be considered in measurement

Exposure Draft Insurance Contracts

- ▶ An insurer shall measure an insurance contract initially at the sum of:
 - ▶ The expected present value of the future cash outflows less future cash inflows that will arise as the insurer fulfils the insurance contract, adjusted for the effects of uncertainty about the amount and timing of those future cash flows (present value of fulfilment cash flows); and
 - ▶ A residual margin that eliminates any gain at inception of the contract.

Proposed change / Further clarification

- ▶ All costs that an insurer will incur directly in fulfilling a portfolio of insurance contracts should be included in the cash flows used to determine the insurance liability, including:
 - ▶ Costs that relate directly to the fulfilment of the contracts in the portfolio, such as payments to policyholders, claims handling, etc.;
 - ▶ Costs that are directly attributable to contract activity as part of fulfilling that portfolio of contracts and that can be allocated to those portfolios; and
 - ▶ Such other costs that are chargeable to the policyholder under the terms of the contract.
- ▶ Costs that do not relate directly to the insurance contracts or contract activities shall be recognised as expenses in the period in which they incurred.

Consequences: Direct or directly attributable costs to a portfolio of contracts as well as other costs chargeable to policyholders to be included in measurement of insurance contract liability. Other costs are expensed when incurred.

Discount rate

Issue: Lack of guidance on selection of the discount rate

Exposure Draft Insurance Contracts

- ▶ An insurer shall adjust the future cash flows for the time value of the money, using discount rates that:
 - ▶ Are consistent with observable current market prices for instruments with cash flows whose characteristics reflect those of the insurance contract liability, in terms of, for example, timing, currency and liquidity;
 - ▶ Exclude any factors that influence the observed rates but are not relevant to the insurance contract liability (e.g. risks not present in the liability but present in the instrument for which the market prices are observed).
- ▶ If the cash flows of an insurance contract do not depend on the performance of specific assets, the discount rate shall reflect the yield curve in the appropriate currency for instruments that expose the holder to no or negligible credit risk, with an adjustment for illiquidity

Proposed change / Further clarification

- ▶ An insurer shall adjust the future cash flows for the time value of the money, using discount rates that reflect the characteristics of the insurance contract liability. Such rates:
 - ▶ Shall be consistent with observable current market prices for instruments with cash flows whose characteristics reflect those of the insurance contract liability, in terms of, for example, timing, currency and liquidity;
 - ▶ Exclude any factors that influence the observed rates but are not relevant to the insurance contract liability (e.g. risks not present in the liability but present in the instrument for which the market prices are observed).
- ▶ Top down or bottom up approaches proposed

Consequences: Still not clear.

Kontakty

Ondřej Bušta
Management Consultant

in-pact k.s., www.in-pact.com
Haštalská 6, 110 00 Praha 1

Mobil: +420 724 775 639
ondrej.busta@in-pact.com

Imrich Lozsi
Management Consultant

in-pact k.s., www.in-pact.com
Haštalská 6, 110 00 Praha 1

Mobil: +420 724 244 949
imrich.lozsi@in-pact.com